TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA - 52702

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim Yumaklı tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 03.11.2026

Haydar ALTINTAŞ
İzmir Milletvekili

Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. (TÜRKŞEKER) tarafından 2026–2027 üretim yılı şeker pancarı alım fiyatı, kota tamamlama primi dahil ton başına 3 bin 720 TL olarak açıklanmıştır. Ancak mazot, kimyevi gübre, tohum, sulama elektriği ve hasat-nakliye işçiliği maliyetlerinin yüzde 50 ila 80 oranında arttığı bir ortamda açıklanan bu fiyat, tarladaki fiili üretim maliyetlerini dahi karşılamaktan uzaktır. Ziraat odaları ve üretici birliklerinin hesaplamalarında ton başına en az 4 bin 200–4 bin 500 TL taban fiyat beklentisi varken, verilen fiyat çiftçinin alın terini yok saymış ve pancar üreticisini ağır bir zarara sürüklemiştir.

Hasat döneminin en yoğun günlerinin yaşandığı bugünlerde, şeker fabrikaları ve kantarlarda yaşanan alım ve teslimat organizasyonu bozuklukları nedeniyle çiftçilerimiz günlerce traktör ve kamyon kuyruklarında bekletilmektedir. Tarladan söküldükten sonra günlerce kantar önlerinde ve fabrika sahalarında bekletilen pancarların şeker oranı (polar) hızla düşmekte; oluşan polar kaybı, fire ve çürüme kesintileri haksız bir şekilde üreticinin hakedişinden kesilmektedir.

Stratejik bir sanayi ve gıda hammaddesi olan şeker pancarında çiftçinin zarar etmesi, önümüzdeki yıllarda ekim alanlarının daralmasına ve Türkiye'nin yeniden şeker ithalatına mecbur kalmasına zemin hazırlamaktadır.

Bu çerçevede;

1. 2026 yılı üretim sezonu için Bakanlığınızca hesaplanan 1 ton şeker pancarının ortalama dekar başı üretim maliyeti kaç TL'dir? Açıklanan 3 bin 720 TL'lik alım fiyatı hangi enflasyon ve girdi artış parametrelerine göre belirlenmiştir?
2. Çiftçinin zararını telafi etmek amacıyla ton başına verilen kota tamamlama primi ve nakliye desteklerinin artırılması yönünde bir fiyat revizyonu planlanmakta mıdır?
3. Şeker fabrikalarında ve kantar alım noktalarında günlerce süren teslimat kuyruklarının önlenmesi, randevu sisteminin etkinleştirilmesi ve bekleme süresinden kaynaklanan polar kaybı ile fire zararlarının üreticiye yansıtılmaması için hangi idari tedbirler alınmıştır?

52702

4. Son 3 yılda Türkiye genelinde şeker pancarı eken sözleşmeli çiftçi sayısı ve toplam pancar ekim alanı nasıl değişmiştir? 2026 yılında çiftçiye tahsis edilen A kotası miktarı nedir?
5. Yurt içi şeker üretiminin tüketimi karşılama oranı nedir? 2025 ve 2026 yıllarında yurt dışından ithal edilen kamış veya pancar şekeri miktarı ve bu ithalat için ödenen döviz tutarı ne kadardır?